

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko "H." Spółka Jawna J, S., M. W. w W.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 stycznia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 12 stycznia 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od M. R. na rzecz "H." Spółki Jawnej J, S., M. W. w W. kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Ś. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 29 lipca 2014 r. i zasądził od „H.” Spółki Jawnej J, S., M. W. w W. na rzecz M. R., tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, kwotę 10.044,80 zł z ustawowymi odsetkami (pkt I), a w pozostałym zakresie apelację powódki oddalił (pkt III).

W skardze kasacyjnej powódka zaskarżyła powyższy wyrok w części oddalającej jej apelację i zarzuciła: I. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść zaskarżone orzeczenia, a to: a) art. 386 § 6 k.p.c., przez orzeczenie w sposób swobodny i wbrew związaniu Sądu drugiej instancji oceną

prawną i wskazaniemi co do dalszego toku postępowania wynikającemu z wyroku tego Sądu z dnia 6 listopada 2013 r. i jego uzasadnienia, a w szczególności brak rozliczenia czasu pracy powódki i w rezultacie częściowe oddalenie powództwa; b) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez brak uzasadnienia co do powództwa w zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych z tytułu przekroczenia tygodniowej normy czasu pracy, tj. z tytułu pracy w soboty; c) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez brak uzasadnienia w zakresie przyczyn oddalenia wniosku o opinię biegłego, a także oddalenia powództwa o zapłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, a powołanie w uzasadnieniu jedynie art. 370 k.p.c.; d) art. 278 § 1 k.p.c., przez orzeczenie z pominięciem opinii biegłego, w sytuacji gdy do obliczenia wysokości wynagrodzenia należnego powódce wymagana była wiedza specjalna dla szczegółowego rozliczenia czasu pracy i wysokości należnego wynagrodzenia; e) art. 322 k.p.c., przez uznanie, że wyliczenie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych z przekroczeniem tygodniowej normy czasu pracy nie jest możliwe w sytuacji, gdy sąd nie upewnił się co do tej okoliczności poprzez zasięgnięcie opinii biegłego; II. naruszenie prawa materialnego poprzez: a) niezastosowanie art. 151¹ § 2 k.p. i uznanie, że z tytułu pracy przez 7 dni w tygodniu należy się powódce wynagrodzenie wyłącznie za pracę w niedzielę, w sytuacji gdy przekroczona była także tygodniowa norma czasu pracy; b) błędną wykładnię art. 85 § 2 k.p., przez uznanie, że żądanie odsetek od zasądanego wynagrodzenia wymagalne było nie w dacie powstania obowiązku zapłaty wynagrodzenia za dany miesiąc, kiedy praca w godzinach nadliczbowych była wykonywana, ale w dacie doręczenia pozwu stronie pozwanej, c) błędną wykładnię art. 171 § 1 k.p., przez uznanie, że powódce nie przysługuje ekwiwalent za niewykorzystany urlop, w sytuacji gdy - zgodnie z ustaleniami Sądu - w żadnym z lat pracy nie wykorzystwała ona nawet 20 dni.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie także wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, lub o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i uwzględnienie powództwa w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono oczywistą zasadnością skargi, gdyż Sąd odwoławczy, w ślad za Sądem pierwszej instancji, przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia rażąco naruszył art. 386 § 6 k.p.c., w sytuacji gdy powinien się oprzeć na ustaleniach i wskazaniach tego samego Sądu w wyroku z dnia 6 listopada 2013 r. Tymczasem Sąd drugiej instancji nie uzupełnił materiału sprawy opinią biegłego, o co wносиła powódka, nie uzasadniając, dlaczego opinia biegłego nie mogła być przeprowadzona, a w konsekwencji nie dokonał rozliczenia czasu pracy i oparł się na art. 322 k.p.c., pominał zasądzenie wynagrodzenia z tytułu przekroczenia tygodniowej normy czasu pracy pomimo ustaleń pozwalających na uwzględnienie roszczenia w tym zakresie, nie uzasadniając przyczyn tego stanu rzeczy oraz nie ustalił żadnych istotnych okoliczności w zakresie prawa do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie

spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżąca nie zdołała wykazać tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Zgodnie z art. 386 § 6 k.p.c., uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji w zakresie oceny prawnej i wskazań co do dalszego postępowania wiąże zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznawaniu sprawy. Skarżąca odwołuje się do związania Sądu drugiej instancji wskazaniami co do dalszego postępowania, zawartymi w wyroku tego Sądu z dnia 6 listopada 2013 r. Skarżąca pomija jednak, że w uzasadnieniu tego wyroku Sąd drugiej instancji nie nakazał przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, a jedynie zalecił rozliczenie czasu pracy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego co do ilości przepracowanych przez powódkę godzin i przy uwzględnieniu przepisów prawa pracy oraz obowiązującego u pracodawcy regulaminu pracy, a nadto udzielania przez pracodawcę czasu wolnego za pracę w dniu wolnym od pracy. Wskazówki te odnosiły się zatem do przeprowadzenia postępowania dowodowego celem dokonania ustaleń rzutujących na rozstrzygnięcie sprawy oraz - w zależności od ich wyniku - oceny prawnej żądania w zakresie dodatkowego wynagrodzenia. W wyroku z dnia 22 maja 2014 r., III PK 113/13 (LEX nr 1483409) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że związanie, o którym stanowi art. 386 § 6 k.p.c. nie dotyczy stanu faktycznego wynikającego z oceny dowodów. Sfera dowodowa i faktyczna nie krępuje sądu drugiej instancji w ponownym rozpoznaniu sprawy, gdyż może on dokonać ustaleń faktycznych odmiennych od

ustaleń sądu pierwszej instancji (art. 382 k.p.c.), co potwierdza, że związanie oceną prawną z art. 386 § 6 k.p.c. nie obejmuje tej sfery sprawy.

Należy przy tym zauważyć, że niemożność ustalenia ilości faktycznie przepracowanych przez skarżącą w spornym okresie godzin nadliczbowych - z uwagi na brak ich rejestrowania oraz upływ czasu - nie mogła być usunięta opinią biegłego i uzasadniała zastosowanie art. 322 k.p.c., co jasno wynika z motywów zaskarżonego wyroku. Natomiast kwestia ewentualnego pominięcia przez Sąd odwoławczy wynagrodzenia z tytułu przekroczenia tygodniowej normy czasu pracy oraz brak ustaleń co do prawa do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w ogóle nie mieści się w płaszczyźnie art. 386 § 6 k.p.c. Zresztą w tym ostatnim zakresie Sąd drugiej instancji ustalił, że „powódka wykorzystwała zgodnie z przepisami przysługujące jej urlopy wypoczynkowe” oraz że „materiał dowodowy nie pozwolił na jednoznaczne stwierdzenie, że powódka nie wykorzystwała urlopów wypoczynkowych w okresach, które wynikały z wniosków o te urlopy”.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.